

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sabbato. De Templi destructione quam prædicit Dominus. Chara Deo
anima si chara esse definit, tantò evadit vilior, quantò erat charior.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

corum; & ruinam utriusque quis novit? Id est, detractoris & auditoris; quasi diceretur, tam reptantina, tam multiplex, & tam gravis est utriusque ruina; ut nemo satis eam noverit. Vel sic interpretare: Tam multi sunt detractores & detractorum loci; tam verò pauci qui ruinas eorum cogitent, ut meritò queri possit, *ruinam utriusque quis novit?* Si enim noverent non ita faciles essent in carpendis aliis; Vel cum ita sint faciles, damna sua non cogitant.

Ep. ad Celogiam. Hinc apud S. Hieronymum: Nulli unquam omnino detrahas: Et si aliorum vituperatione te laudabilem videri velis, magis tuam vitam ornare disce, quam alienam carpere; ac semper memor esto scripturae dicentis, noli diligere detractorem, ne eradiceris. Pauci etenim sunt qui huic vitio renunciant; rarumque invenies qui irreprehensibilem vitam suam exhibere velint, ut is non libenter reprehendat alienam; tantaque huius mali libido mentes hominum invasit, ut etiam qui procul ab aliis vitiis recesserunt, in istud tamen quasi in extraneum laqueum diaboli incidant. Jam verò vide num sit illa opus singulari cautione ac prudentia quam requirit proposita Veritas in eo declinando vitio cuius lapsus est valde facilis, difficilis admodum regressus, & mora damnosissima.

S A B B A T O.

DE TEMPLI DESTRUCTIONE QVAM PRÆDICIT DOMINUS.

Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem qui non destruat. Matth. 24.

VERITAS PRACTICA

Chara Deo anima si chara esse desinit, tantò evadit vilior, quanto erat charior.

RATIO EST. Quia si chara Deo anima, chara esse desinit, oportuit gravem intercessisse causam, oportuit eam fuisse multum infidelem & ingrati.

Sed anima sic infidelis & ingrata, tantò evadit vilior quanto erat charior.

Ergo & certa Veritas, & certe multum pavenda.

Insignis est ad omnem memoriam poena inflicta Mariæ forori Moylis, quòd de fratre suo paulò liberius detraxisset, nam & statim leprosa facta est & separata septem diebus ab humano consortio, & nisi frater ejus orasset, graviora forsitan passa esset, quæ certè indicant quàm verè dixerit Apostolus, *Detractores Deo odibiles.*

Illustris est etiam ille psalmorum locus ubi detrahentem de futuro supplicio monet Dominus, ut inde sibi prospiciat. *Sedans ad verus fratrem tuum loqueris, & ad verus filium matris tue ponebas scandalum: hæc fecisti, & tacui. Existimasti inique quod ero tui similis, arguam te & statuat contra faciem tuam.* Id est, non ito similis tui: de te loquens in occulto sicut de aliis loqueris, sed palam, sed manifestè coram omnibus te arguam; & illud ipsum probum quod intulisti proximis, in faciem tuam Ego ipse Judex tuus aliquando referendam; & hoc velim omnes intelligant, ne pari culpa peccent, ne pari poena puniantur.

Vide in hac 4. parte, Feria 3. Hebdom. 16. de Correptione fraterna. Et Fer. 2. Hebdom. 19. ubi multa de aliis non temerè acculandis.

I. PUNCTUM.

ET egressus Iesus de templis, ibat. Et accurrunt discipuli ejus, ut ostenderent ei ædificationes templi. Ise autem respondens dixit illis: *Videtis hæc omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem qui non destruat.* Tum secedens longius in montem Oliveti, denuntiavit eis diversâ calamitatum genera quæ ventura essent in universum orbem. Primum quidem contra Judæos qui prius exterminandi erant. Deinde contra ipsos discipulos qui variis erant cruciandi tormentis. Ac denique contra totum quæ late patet mundum, regnante Antichristo, & redeunte ad judicandos homines Christo Dom. *Judice vivorum ac mortuorum,* quem

quem multa & horrenda signa præcedent, de quibus crastinum occurret Evangelium. Nunc quod Templi tam augusti destructionem & tam charæ civitatis everisionem spectat, paulo attentius consideremus. Satis enim admirari nemo queat quomodo illa quæ præ cæteris totius universi partibus Deo chara erant, vel deserta fuerint, vel nunquam restitui potuerint, quantumque vis humana, collatis pene omnium Christianorum Regum viribus in id contenderit.

Quomodo sedes sola Civitas, plena populo! facta est quasi vidua, Domina Gentium, princeps provinciarum facta est sub tributo! Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides Sanctuarii in capite omnium platearum. Compluvium Dominus furorem suum, effudit iram indignationis sue, & succendit ignem in Sion & devaravit fundamenta eius. Hæc & plura Jeremias quæ modo possunt dolentius deplorari non solum de destructis & nunquam restitutis sacris illis Locis, sed multo magis de tam multis animabus quæ cum in primis charæ Deo essent, sic esse desierunt ex primis & charioribus, ut quanto erant chariores, tanto evaserunt viliores. Hoc est enim quod evictio postremum templo nec unquam deinceps restitutum figuratur: hoc est expressum & ad posteros omnestransmissum exemplum infidelis & ingrati animæ castigationis: sic plerumque destruitur, ut nunquam reparetur, sic discedit ut non redeat: sic cadit ut non resurgat, sic peccat ut non resipiscat, sic vilis & exosa redditur, ut quanto erat charior, tanto evadat vilior. Nonne hoc stupendum, nonne hoc perpendendum?

Quod ut solidius & fructuosius fiat, tria sunt primo declaranda ex quibus Ratio consistat qua proposita Veritas magis illustratur. Primum est, hoc esse maxime proprium divinæ charitati qua Deo chara est anima; ut quantum in se esse nunquam excedat, sicut ait Apostolus, Id est, ita sibi Deus quam charam habet animam, uniat & unitam conservet, ut nisi se inde anima volens & lubens separet, nunquam de Deo illam dijungat. In Charitate perpetua dilexi te. Nam cum ille amat & delectat, qui singulariter ait: Ego Dominus & non mutator: Nec illa charitas esse mutabilis dici potest quæ est vinculum perfectionis.

Secundum quod inde sequitur est, ut cum variis sine charitatis gradus, quanto quis in sublimiori existat, & magis charus Deo fuerit, tanto etiam acutius illi unitus est, & strictiori vinculo

quodammodo colligatus, unde licet semper pro sua libertate possit se homo separare difficilius tamen hæc separatio fiat propter vim unitam quam vocant & constrictivam charitatis. Quis nos separabit à Charitate Christi? L. A. E. V. A. eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio? dura sicut Infernus & mulatio? Lampades ejus, lampades ignis atque flammarum. Aqua multa non poterunt extinguere Charitatem, nec flumina obruent illam. Quæ sunt omnia firmitatis & constantiæ symbola.

Tertium denique est, quod si proinde anima Deo chara se à Deo separet & chara esse desinat, oportet intervenisse non vulgarem aliquam causam: oportet primò illud quod causa peccati & recessus à Deo fuerit, fuerit admodum grave ac vehemens. Deinde verò licet peccarit? cur non statim resurgat, cur non gratia statim peccatorem ad se revocet, vel cur peccator gratiæ non oblectander, mirum id certe in tali anima, cum de ipsis quibuscunque peccatoribus mirari videatur Deus, & per Prophetas querat, Num quid qui cadit non resurgit? & qui aversus est non revertetur? quare ergo aversus est populus iste in Jerusalem aversione contentiosa? Quare ergo illa tam chara Deo anima quæ cecidit non resurgit, & quæ aversa est, non statim revertitur, cum statim sponsus ad se illam revocet, Revertere, revertere Sulemmitis, revertere, revertere ut intueamur te? aut certe si non ita revocetur, oportet sponsum esse valde offensum: oportet causam offensionis esse valde gravem.

Sic planè est quidquid illa mortale peccarit anima non potest non esse admodum grave, propter acceptas majores gratias quibus erat præ cæteris Deo charior: unde inquit Divus Thomas: Licet alia minus chara idem specie peccaverit, non idem tamen gravitate peccasset, quia non esset tam infidelis & ingrata, quia non tanta receperat beneficia, quorum ratione magis aut minus infidelis & ingrata dicitur peccatrix anima.

Quomam si inimicus meus malè dixisset mihi, Es. 54. sustinuissem utique. Et si qui paterat me, super me, magna locutus fuisset, abscondissem me forsitim ab eo. Tu vero homo unanimis dux meus & notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos, in domo Dei ambulavimus cum consensu. Quasi diceret, ut inter precatur sanctus Augustinus, unde ergo dissensio? qui intus erat, foris factus est. Ambulavit mecum in domo Dei cum consensu.

Rom. 8.
Cant. 8.

Jer. 8.

Cant. 6.

1 Cor. 13.

1 Tim. 2.
Mat. 3.

aliam dignum erexit contra domum Dei. Quare illa relictā est ubi ambulavimus eī cōsensu? quare illa desertā est, ubi dulces simul capiebamus cibos? Non potest certe nō id ingrātissimū recesseri.

II. PUNCTUM.

SED anima sic infidelis & ingrata, tantō evadit vilior quāntō erat charior.

Ita enim Deo displicet ingrātudo, ut quāntō anima est ingrator, tantō magis displiceat: quāntō autem erat charior, tantō est ingrator si per suam culpam chara esse desinit, unde necesse est ut tantō etiam magis displiceat & vilior fiat, sicut expressē dicitur quāntō vilis facta est nimis, iterans vias tuas. Id est, non revertens à peccato; Id est, in eo statu quo esse chara desinit, Id est, quāntō magis procedis in illo ingrātitudinis statu, tantō magis mihi vilescis, & sic tandem fiet ut nimis, id est, valde vilis fias. Unde

Ier. 2.

Thren. 1.

& ipsa post si quando respiciat, Vide, inquit, Domine & considera, quoniam facta sum vilis. Quasi diceret, sentio quāntō sum vilis, sentio quāntō sit mihi damnosum, sic esse vilem; aut quia sic vilis sum coram Deo, inde provocor ad resurgendum, inde ipsum provoco Deum ut me in novam recipiat gratiam.

Sed rarum istud est & valde difficile, nam hoc habet annexum ista vilitas ut majoribus sublatiis gratis, rariores conferantur; & qui ambulare noluerunt in lumine, in tenebris ambulent: qui lucentem sibi solis ardorem neglexerunt, tabescant frigore. Ingrati enim spes, inquit Sapiens, tamquam hybernalis glacies tabescit, & disperiet tamquam aqua super vacua.

Sap. 16.

Quod praeclare admodum & fuscē prosequitur S. Bernardus Sermone contra pessimum vitium ingrātitudinis: postquam enim commemoravit acceptas à Relig.olis divinas gratias: Sed jam, inquit, omnino monet fratres mei, quid sibi velit, quod minus erga nos, liberalis nunc divina clementia videatur, ut quibus tanta contulit non rogantibus, non disiderantibus: imo & frāssa recusantibus nunc orantibus, obsecrantibus postulantibus sepius, imo continue, videatur multa minora negare? Quid enim putamus, charissimi? Abbreviata est manus Domini, an forte thesauri gratia defecerunt: Quid inquam, putamus, utrum voluntas mutata sit, an immutata facultas? Neutrū sane de eo estimare licet: neutrū fas est credere de omnipotenti & immutabili majestate. Quid sibi igitur ergo quod in-

cessanter orantes, obsecrantes, postulantes non exaudit, quibus tantam & tam gratuitam misericordiam prae rogavit? Tum verò id declarans ex Ingrātitudine fieri sic pergit demonstrare quānta inde in ruinam detrimenta importentur: quāntos multos enim videmus & plangimus, fratres; qui dum modo maneat habitus & saevura, salva sibi omnia arbitrantur, non considerantes miseri quānto admodum Ingrātitudinis vermis interiora corrodens, ob hoc tantum corricem quem videt transire, dissimulat, ne forte recogitent & erubescant, ipsaque verecundia emendentur. Qui sic interdum in nonnullis consumptae est interiora uni versus praesumis, ut non vereatur ad ea quoque quae foris apparent venenatum ducere caput: nisi foris quos videmus manifeste apostatare à Deo, repente fieri pessimos arbitramur, & non magis paucitatem defecisse, cum comederint alieni robur eorum, & nescierunt.

Potestne cogitari quid illa vilis anima, quid illa vilitate deterius? De illo autem figurate cui comparata est Ingrātudo sic Idem sanctus Abbas non minus opportunè: Hoc frigus si semel animum, anima quidem, ut affolet, in curia, spiritus dormitante pervaserit, ac nemine deinde, quod abest, inhibente, ad interiora ejus pervenerit, descenderit in viscera cordis & sinum mentis, concesserit affectiones, occupaverit consilij semitas, perturbaverit iudicij lumen, libertatem addiderit spiritus; mox, ut in corpore solet evenire febricitantibus, subit quidam animi rigor, & vigor lentescit, languor fingitur virium, horror austeritatis intenditur, timor sollicitas paupertatis, contrahitur animus, subtrahitur Gratia, protrahitur longitudo vitae, sopitur ratio, spiritus exinguitur, deserit vigor virtutis fervor, inerat vescit tepor fastidiosus, refrigerat fraternitas Charitas, blanditur voluptas, fallit securitas, revocat consuetudo. Quid plura dissimulatur lex, abdicatur jus, fas proferbitur, deelinquitur timor Domini. Vanitas postremò impudenter manus, praesumitur ille temerarius, ille pudendus, ille turpissimus, plenus ille ignominia, & confusione salus de excelsis in abyssum de pavimento in stragulum, de solio in cloacā, de caelo in caenam, de claustris in saeculum, de paradiso in infernum.

Eccē quō tandem ille miserandus tendit status! ecce quānto sit vilis in oculis Dei, ecce quid sit ita esse vilem in ejus oculis, neque ut jacentem in eo statu animam oculi Domini plangere

ad averferentur! Quod & alia similitudine valde apta Dominus ipse, ut jam alibi diximus repræsentat, cum sit ingrato cuidam: *Quia tepidus es, incipiam te vomere ex ore meo. Nec immerito inquit Abbas Daniel apud Cassianum, eos Dominus quos jam in visceribus receperat Charitatis, noxie tepescit cum quadam convulsione pectoris sui vomendos esse pronuntiat, qui cum salutarem quodammodo ei posuissent præbere substantiam, avelli ab eius visceribus maluerunt, tanto deterior esse facti: illis qui nunquam ori Dominico illata sunt, quando id quod nausea compellente projecimus, odibilis deest. Et post pauca: quod semel vitio perniciosè reporis abjectum est, non dicam labris admovere, sed etiam minus intueri, sine ingenti horrore non possumus. Et quæ plura ibi habentur ad hanc animæ vitiatam & extremam vitiatæ perniciem demonstrandam.*

Vide supra in hac parte, Dominica vigesima prima, ubi de servo quæquam à quo repetit Dominus quæcumque remiserat, quia non remisit uni ex conservis suis, eandem petenti gratiam, quod servitutum Dominus cum velut ingratitude interpretatus esset, sic illam unam sibi displicere significavit, quanta displicerent illa omnia quæ jam remiserat: Non enim proprie revocavit remissa & condonata, sed ingrati diem tali poena multavit, qualem illa multa & gravia mererentur peccata quæ condonaverat.

Unicuique appositè S. Bernardus: *Dico ego vobis quod oniam pro meo sapere, nihil ita displicet Deo, præsertim in filiis gratia, in hominibus conversionis, quemadmodum ingratiudo. Vias enim obstruit gratia. Et ubi fuerit illa, jam gratia accessum non invenit, locum non habet. Unde dicitur: me ut locutus est Dominus in die ira furoris sui.*

III. PUNCTUM.

HINC ergo patet Veritas: quod chara Deo anima si chara esse desinat, tanto evadit vilior, quanto erat charior: Et tanto difficilius redit ad gratiam unde exiit, quanto ei erat facilius, non excideret si stare voluisset. Sic thesauri bonitatis & gratiarum transeunt in thesauros iræ & suppliciorum: utrobique thesauri sed longè variè & diversè. Sic ubi abundavit delictum abundat gratia: & ubi abundavit gratia, illic abundat delictum, sive culpam sive poenam

respicias. Quid melle dulcius? Sed si perperam & indiscretè sumatur, tanto evadit amarior, quanto erat dulcius. Nihil magis decet Regem quam clementia, sed irritata Regis clementia transit in iram quæ leonina dicitur, id est, in humanis gravissima malacia seu tranquillitas maris quo est diuturnior seu quietior, eo seviorem cogit tempestatem. Vidistine fratres, aut confanguineos aut affines inter se dissidentes? nihil illis reconciliandis difficilius, quia cum illi nativo essent conjuncti amoris vinculo, non facili causa fuit cur tale vinculum dissolveretur, nec de facili etiam, iterum ligabitur.

Hoc & humanis accidit corporibus quæ quo firmiter sanæ & valida constituntur, eo periculosior morbus est quo de repente corripuntur, quia tam valida corpora morbus non nisi gravis & pestifer posset invadere, sitque facillimè ut diuturnior sanitas, morborum ac mortis causas damnosius nutriat. *Ascendunt*, inquit David, *usque ad caelos, & descendunt usque ad abyssos.* Dicitur fieri pondus ab ascensu, ut quo est ascensus sublimior, eo sit descensus rapidior & depressior. Denique ut unde sermo est totus, illic concludatur. Vide Jeremiam in lamentationibus destructæ & destruendæ civitatis Jerusalem, ubi beatores evadunt miseres, discessu quodam facto per omne miseriarum genus quod facile est animæ peccatrici applicare. *Qui vescebantur voluptuosè, inierunt in viis, qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercorea.* Et major effecta est iniquitas filia populi mei peccato Sodomorum, quæ subversa est in momento, & non caperunt in ea manus, id est, vix ulla fuit distantia temporis à quo incepta est & finita vastatio civitatis, adeo repentina & cumulata fuit, Candidiores Nazarae eius nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, saphiro pulchriores, denigrata est super carbones facies eorum, & non sumi cogniti in plateis. Tantum scilicet à seipsis mutati, ut in aperto etiam & patenti loco, qui magis fuerant in civitate clari, magis essent obseuri.

Vide in 1. p. Die 5. Januarii. In 2. parte, Fer. 5. Hebd. 4. post Pascha. In 3. p. Sabbato Hebdomadæ 2. ubi hæc tractatur Veritas valde his opportuna:

Agni vel maximè formidanda ira.

DOMI-